

KVALITETSREDOVISNING

för läsåret 2016-17

samt

UTVECKLINGSSOMRÅDEN

för läsåret 2017-18

för de kommunala förskolorna i Svalöv

Sektor Utbildning, Svalövs kommun

2017-12-03

Systematiskt kvalitetsarbete i Skollagen

Skollagen (2010:800), kapitel 4

Huvudmannanivå

3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Enhetsnivå

4 § Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Inledning

Varje förskoleenhet i Svalövs kommun skriver årligen sin egen kvalitetsrapport där man redovisar de egna resultaten, analyserar hur situationen är på den egna enheten och drar slutsatser om orsaker till detta samt diskuterar framtida förbättringsområden.

Föreliggande text är en sammanställning av de olika förskoleenheternas redovisningar och har som ambition att, under respektive resultatrubrik, lyfta några gemensamma framgångsfaktorer samt visa på några utvecklingsområden. Några av förskolorna har redan kommit långt i vissa av de förbättringsområden som ligger framför oss, medan andra förskolor har fokuserat på andra delar i det omfattande uppdrag som en förskoleverksamhet har.

Kommunen har ett ansvar att göra tillsyn i de fristående förskolorna. Detta görs en gång per år. En sammanfattande tillsynsrapport finns att ta del av på Svalövs kommuns hemsida under fristående förskolor. Här kan man också ta del av respektive förskolas tillsynsrapport.

I. Beskrivning av kommunens förskoleverksamhet

Svalövs kommun har nio kommunala förskolor, Alfabo i Tågarp, Kvarnliden i Billeberga, Svalan, Solstrålen och Norrgården i Svalöv, Garvaren och Torpet i Teckomatorp, Ekdungen i Kågeröd och Björkhäll i Röstånga. Under året har Björkhälls förskola i Röstånga utökats med två avdelningar och beräknas vara helt klar februari 2018 samtidigt som Alfabo i Tågarp utökas med två avdelningar. Det totala barnantalet i våra förskolor har varit ca 630 barn Utemiljön till respektive förskola skiljer sig åt då några förskolor har avdelningar där barnen vistas i skolmiljö medan någon förskola nyligen genomgått en upprustning av sin utemiljö. I direkt närhet till varje förskola finns inspirerande och omväxlande natur.

Andelen personal i förskolorna som är behöriga, det vill säga, har en pedagogisk högskoleutbildning som förskollärare är cirka 57 % (2015-2016 50 %), barnskötare 36 % och övrig personal 7 %. Varje förskoleenhet leds av en förskolechef.

II. Mål och uppdrag

All förskoleverksamhet utgår från de nationella styrdokument som riksdagen beslutat om: den nya Skollagen (2010:800) samt Läroplan för förskolan Lpfö 98, reviderad 2016. Utöver dessa dokument har förskolecheferna att förhålla sig till de mål och uppdrag som kommunen beslutat på olika nivåer:

- a. Mål beslutade av Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen
 - i. Attraktiv skola
- b. Uppdrag från Bildningsnämnden
 - i. Öka måloppfyllelsen i grundskola och gymnasium.
 - ii. Samverkan inom Familjen Helsingborg för att öka måloppfyllelsen i skolan.
 - iii. Utveckla metoder för kollegialt lärande
 - iv. Utveckla ledarskapet i förskolan och skolan
 - v. Utveckla strategier för rekrytering och bibehållande av personal

Varje förskolenhet har dessutom möjlighet att upprätta lokala mål som utöver de nationella och kommunala målen ska utveckla verksamheten mot det som är det alltigenom övergripande målet: att barnen i förskolan ska nå så långt som möjligt i sin utveckling och i sitt lärande samt i sin utveckling till engagerade och demokratiskt medvetna samhällsmedborgare.

Systematiskt kvalitetsarbete

Genom att systematiskt och återkommande kartlägga verksamheten i förskolorna, skaffar vi oss underlag för att kunna göra en nulägesbedömning följt av resultatanalyser vilka ligger till grund för handlingsplaner för ökad måloppfyllelse, samt strategier och metoder för att nå dit.

Qualis-certifieringar

Under läsåret har Ekdungens förskola och Svalövs tätorts tre förskolor blivit granskade och certifierade av Qualis (www.q-steps.se).

III. Resultat

I de Kvalitetsrapporter som respektive förskola sammanställt för läsåret 2016-17 har förskolecheferna utgått från insamlad data från medarbetarundersökning, kollegiala utvärderingar och diskussioner inom arbetslagen, observationer i verksamheten samt frågeformulär från kvalitetsgranskningsinstitutet Qualis enkäter, vilka omfattar 11 kategorier. Nedanstående rubriker är hämtade från Qualis frågeformulär vilket har besvarats av barn, personal och föräldrar.

Varje område har också tagit fram och redovisat tre lärprocesser de arbetat med för att utveckla verksamheten på alla nivåer. Nedan finns exempel på några av dessa.

Projekt/mål	Personalgrupper	Aktiviteter	Lärande
Utvecklingssamtal i grupp	Förskolechef	Initierat utvecklingsområdet.	Professionen lyfts fram på ett annorlunda sätt.
	Teacher Leader (leder andra pedagoger genom ett coachande förhållningssätt)	Vara drivande. I möten har de lyft begreppen delaktighet och inflytanden och hur vi tolkar dem.	Utvärderingarna ger ett bra underlag för pedagogerna att arbeta vidare med olika former av utvecklingssamtal.
	Läraren	Inför utvecklingssamtal har barnen intervjuats i små grupper där de berättat vad de arbetat med under läsåret. Barnen har sedan bestämt vad som ska visas för föräldrarna.	Upplever större samsyn och förståelse kring vad uppdraget innebär. Större möjlighet för förskollärarna att fullfölja sitt ansvar att kvalitetssäkra utvecklingssamtal.
Undervisning i förskolan. Läsning och diskussion utifrån boken Att undervisa barn i förskolan samt Möten för läranden.	Förskolechef	Initierar, planerar och följer upp tillsammans med UG (utvecklingsgrupp).	Klar ansvarsfördelning och tydliggjorda processer möjliggör hög måluppfyllelse.
	Teacher Leader	Leder samtal med pedagogerna på förskolan inom ämnet.	Omsorgsbiten som lärande stund har tidigare varit bortglömd. Vi har tagit fram den delen i ljuset och fått resonemang kring det.
	Läraren	Redovisar vilken förståelse de uppnått i de samtal kring undervisning som genomförs.	Får ett fördjupat vetande, förståelse samt bättre färdighet inom området undervisning i förskolan kopplat till vad forskningen säger.
Pedagogisk dokumentation med fokus på barns läroprocesser	Förskolechef	Ge teacher leader mandat att driva utvecklingsarbetet på förskolan.	Förankra den levande verksamhetsparmen i verksamheten.
	Teacher Leader	Förankra den levande verksamhetsparmen hos pedagogerna och i verksamheten. Arbeta coachande.	Förankra den levande verksamhetsparmen i verksamheten.
	Läraren	Använda och arbeta efter den levande verksamhetsparmen. Låta barnens intresse, förmågor och behov präglade den pedagogiska verksamhetens utformning.	Förankra den levande verksamhetsparmen i verksamheten.

Kollegialt lärande – synliggöra betydelsen av en god regi för lärande, drivkraft och samspel samt kopplingar som sker till Lpfö i den fria leken.	Förskolechef	Presenterat ett gemensamt syfte och mål för aktiviteten. Delat in i par. Deltagit i alla trepartssamtal och varit samtalsledare. Sammanställt det som framförts för att få ett underlag till utvärdering och analys av positiva och negativa erfarenheter.	Inför nästa läsår fortsätter det kollegiala lärandet i en annan form, kollegiala avdelningspar.
	Teacher Leader	Deltagit som övrig personal/lärare	
	Läraren	Observera och bli observerad av en kollega från annan förskola. Planera och boka tid för observation. Dokumentera och fylla i Illeris triangel. Vara engagerad och vaksam kring det som sker i observationsstunden och aktiv i efterföljande reflektionssamtal med kollega och skolledare.	All personal har fått träna på att observera och där ha de rätta glasögonen för det som är fokus; lärande och undervisning i förskolans fria lek.
Kollegialt lärande. Delaktighet i det Systematiska Kvalitetsarbetet.	Förskolechef	Planerat texter kopplade till normer och värden.	Fortsätta med att lära kollegialt på detta sätt framöver. Alla blir delaktiga i organisationens helhet.
	Teacher Leader	Varit ansvarig för att hålla i samtalet med frågeställningar till gruppen. Sett till att alla fått komma till tals.	Utvecklar sin roll som samtalsledare.
	Läraren	Varit aktiv i gruppen med synpunkter som lagts till tidigare erfarenheter. Någon har varit ansvarig att föra minnesanteckningar.	Reflektera och analysera utifrån ämnet. Ifrågasätta.

1. Utveckling och lärande

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Barnen i våra förskolor upplever att de ofta får visa vad de lärt sig och 95 % (98 % 2016) instämmer i påståendet att *Jag har någon att leka med på förskolan*. Pedagoger som är närvarande, tar sig tid att lyssna och som för en dialog med barnen kring deras lärande kan vara en bidragande faktor tillsammans med ett dokumentationsmaterial som används systematiskt i verksamheten. Dokumentationsmaterialet ger möjlighet till reflektion både tillsammans med barnen och i arbetslaget för att fånga barnens utveckling och lärande. Förskolornas arbete med att utveckla och

utvärdera sina dokumentationsunderlag för att få syn på verksamhetens utvecklingsbehov är ett arbete som ständigt pågår på förskolorna utifrån personalomsättning och verksamhetens behov. Vårdnadshavarna upplever att barnen erbjuds en utvecklande verksamhet i förskolorna men det finns även detta läsår en variation i vårdnadshavarnas syn på förskolornas arbete med språk – och kommunikation samt matematik och naturvetenskap. Variationen kan förklaras med svårigheten att skapa förståelse för hur personalen på förskolan arbetar med dessa områden i det vardagliga arbetet. De förskolor som i samband med föräldramöte presenterat och visat hur de arbetar inom områdena har gett resultat. Nt-utvecklarna i kommunen har också besökt förskolorna, presenterat sitt uppdrag, inspirerat och gett handledning till pedagoger. Detta har varit uppskattat och tagits tillvara i verksamheterna. Våra förskolor arbetar alla med TAKK (tecken som alternativ kommunikation) i vardagen vilket bidrar till ett språkutvecklande arbetssätt. Undervisningsbegreppet har blivit mer etablerat i förskolorna, det finns en skillnad, men alla enheter för samtal om vad undervisning i förskolan innebär.

Utvecklingsområde:

Arbetet med språk - och kommunikation samt matematik- och naturkunskap behöver förskolorna tydligare synliggöra för vårdnadshavarna. Pedagogisk dokumentation behöver några förskolor fokusera mer på att utveckla. De förskolor som nått långt inom området behöver hålla ut i arbetet. För att nå goda resultat ska forskning kopplas tydligare till verksamheternas utvecklingsområden.

2. Trygghet och trivsel

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Förskolorna har övervägande fortsatt goda resultat för att skapa trygghet och trivsel för barn, föräldrar och personal. Trots resultatet är det barn som svarar att de inte har någon att leka med eller att de inte trivs på förskolan vilket måste tas på största allvar. Det kan vara barnets känsla just det tillfälle det blir tillfrågat men som en av förskolecheferna skriver, *det kan också bero på att de inte tycker om vissa situationer...där måste pedagogerna samtala och framöver vara uppmärksamma.*

Incidenter som förekommit på förskolorna är bl.a. fallolycker, bitskador, slag mot kamrat och klämskador. Där tillbuden ökat menar förskolechefen att de arbetat med att få in rutiner för att skriva tillbudsrapporter. Värdegrundsarbetet arbetar förskolorna ständigt med. Förskolornas Likabehandlingsplan, plan mot kränkande behandling, revideras varje år. Planen presenteras för vårdnadshavare vid inskolning, föräldramöte och i samband med revidering. Nyanställd personal tar del av den i samband med arbetsplatsintroduktionen.

Vårdnadshavarnas svar när det gäller barnets trivsel på förskolan är fortsatt högt vilket generellt kan förklaras med engagerade och medvetna pedagoger som synliggör och bekräftar barnen och delger vårdnadshavarna information varje dag kring vad barnen gjort och varit med om. Med tanke på den omsättning det varit av personal på några av våra förskolor är detta ett gott betyg vilket den ordinarie personalen tillsammans med förskolechefen säkerligen är en del av. Både i att introducera och vara modell för vikarier i verksamheten. Att det finns en handlingsplan för introduktionen av nyanställda med en tydlig ansvarsfördelning ger resultat.

Utvecklingsområden:

Arbetet med gemensamma normer och en gemensam värdegrund är ett ständigt pågående arbete. Den kollegiala feedbacken i vardagen är ett utvecklingsområde för att det ska bli ett naturligt inslag. Eftersom det finns en dynamik i organisationen med nyanställningar och vikarier krävs det att

förskolechefen tillsammans med ordinarie personal, visar på hur viktigt ett gemensamt förhållningssätt och bemötande är för att barn och föräldrar ska känna tillit och trygghet till förskolan. Föräldrarna ska uppleva att deras barn trivs och tycker om att vara på förskolan.

3. Barns delaktighet i läroprocessen

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Barnens resultat av upplevelsen att kunna välja aktivitet 92 % (96 % 2016) visar att det finns ett gott utbud av stimulerande material och en varierande lekmiljö på våra förskolor. Pedagogerna låter barnen få inflytande över sin vardag, genom att ställa frågan till dem vad de önskar att göra. Då fångas barnens intresse upp, deras val tillgodoses och känslan av att få välja stärker barnets självkänsla. Exempel på delaktighet är "valtavlor" med olika lärmiljöer presenterade. Utifrån dessa gör barnen ett aktivt val var de ska leka och med vem. Några förskolor har infört barnråd för att öka delaktigheten i frågor som rör barnen själva. Pedagogernas syn på *barnen är delaktiga i läroprocessen* är 83 % (95 % 2016). Här finns i år en större variation mellan förskolorna som skulle kunna bero på att de arbetat på olika sätt för att nå målet men också att personalen blivit mer medveten kring vad det innebär och upplever att de har mer att utveckla.

Ett lyckat resultat på flertalet förskolor har varit det kollegiala lärandet med fokusområde Barns delaktighet.

För att utforma lärmiljöerna tar man bland annat del av forskningsanknuten litteratur. Detta har lett till att lärmiljöerna är tydliga och skapar goda förutsättningar för barnens delaktighet. Det finns något för alla åldrar och intresse och det inbjuds till gemensam lek och valmöjligheter för alla barn.

Alla förskolor arbetar med pedagogiska dokumentation men har kommit olika långt i processen med att göra barnen delaktiga. Med reflektionsprotokoll som stöd, läroplanssnurra, film och foto som återges till barnen utvecklas arbetet hela tiden. I samband med programmet Små Barns Lärande, där Torpets förskola deltagit, har det varit nätverksträffar med representanter från övriga förskolor. Syftet har varit att delge varandra hur man arbetar med pedagogisk dokumentation för att få syn på barnets förändrade kunnande. Detta har inneburit ett kollegialt lärande mellan förskolorna för att ta vara på varandras framgångsfaktorer.

Barnets utveckling och förändrade kunnande, utifrån Lpfö 98:s olika områden, dokumenteras över tid i lärpärm och/eller i mapp på lärplattformen Schoolsoft. I samband med utvecklingssamtalet med pedagog, vårdnadshavare och barn (beroende på ålder) presenteras innehållet i lärpärm/mapp. Syftet med utvecklingssamtalet är att det blickar framåt och ger en tydlig bild kring vad barnet lärt sig och hur det ska gå vidare. Föräldrarnas syn på att utvecklingssamtalet bygger på dokumentation av barnets utveckling och lärande är övervägande positivt.

Utvecklingsområden:

Förskolorna behöver fortsätta arbetet med att göra barnen mer delaktiga och de behöver utveckla hur de konkret gör detta. En utmaning är bland annat att vara närvarande, lyhörd och ta vara på ögonblicken som sker i verksamheten. En annan utmaning är hur barnen kan göras mer delaktiga i förskolornas reflektionsprotokoll, det som används i samband med avdelningsplaneringar. Här ska vi ta vara på våra förskolors olika framgångsfaktorer. Det kollegiala lärandet på alla nivåer, förskolechefer och personal, är en framgångsfaktor som vi ska fortsätta dra nytta av.

4. Arbetsätt och pedagogroll

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Arbetsätt och arbetsformer stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande 94 % (96 % 2016). Förskolans verksamhet ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn och den ska vara vetenskapligt förankrad enligt Lpfö 98. Resultatet visar att den planering som pedagogerna gör och de aktiviteter de genomför tillsammans med barnen upplevs som goda. Med en helhetssyn på barnet anpassas verksamheten efter barnens individuella behov och med hänsyn till det och andra förutsättningar så sker det en utveckling för barnet. Exempel från verksamheterna är medvetna samtal med öppna frågor där pedagogens roll och syfte syns när pedagogen är tillsammans med barnet. Genom pedagogiska diskussioner och reflektioner i arbetslagen utvecklas ständigt denna process.

Det kollegiala lärandet har utvecklats och bidragit till en samsyn och ett gemensamt förhållningssätt. Förskolorna arbetar medvetet med att ta vara på den interna kompetensen, att tillvarata pedagogernas samlade kunskap, och att delge varandra dessa kunskaper i samband med arbetslagstid och på utvecklingstid där all personal deltar. Exempel är bland annat att erfarenheten av arbete med flerspråkiga barn är mycket olika. Möjligheterna att utbyta erfarenheter kring arbetet med flerspråkighet vid fortbildningstillfälle har gjort att allt fler pedagoger känner sig bekväma och bättre rustade för det arbetet.

Enskilda pedagoger har fått ett distribuerat ledarskap vilket innebär att hen används som lärande kollega utifrån sina kompetenser. Ledarskap på vetenskaplig grund, utbildningen förskolecheferna deltog i under läsåret 16/17, har gett tydliga effekter i verksamheterna. Knud Illeris modell för lärande som visar hur drivkraft, innehåll och omvärld samspelar för att tillägnelse ska ske har presenterats och börjat användas i förskolorna på alla nivåer. Att skapa regi för lärande på alla nivåer i en organisation/förskola ger effekter i det kollegiala lärandet.

Enligt Lpfö-98 ska förskolans kvalitet kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Förskolornas reflektionsprotokoll innebär att personalen har en struktur och en systematik i hur de utvärderar arbetsätt och arbetsformer. I påståendet *vi utvärderar arbetsätt och arbetsformer regelbundet i arbetslaget instämmer 93 % (92 % 2016)*.

Den externa granskningen som flertalet av förskolorna genomgått bidrar enligt förskolecheferna till kvalitetsutveckling, i form av den process som föregås både innan, under och efter granskningen. Ekdungens förskola granskades för andra gången med toppresultat och Svalövs tätorts tre förskolor har också ett resultat att vara stolta över. Förskolor som haft ett nära samarbete med Ceh, centrala elevhälsan, ser att det också bidragit till verksamhetens utvecklingsarbete.

Utvecklingsområde:

Det kollegiala lärande ska alla förskolorna fortsätta utveckla utifrån där de idag befinner sig. I de förskolor där det varit större omsättning av personal och byte av ledning har det tagit längre tid att förankra metoderna. Att förankra arbetsätt och arbetsmetoder som står stadiga trots den personalomsättning vi vet sker i våra verksamheter kräver ett väl grundat arbete. Ett långsiktigt arbete, kopplat till aktuell forskning och vetenskap, har betydelse för hur utvecklingen fortskrider. Utvecklingsgruppen med förskolechefer har en betydande funktion i att delge varandra framgångsfaktorer men även tillkortakommanden i verksamheterna. Att gemensamt planera för verksamheternas fortsatta utvecklingsbehov på ett övergripande plan och ta tillvara den interna kompetens som finns i vår organisation bidrar till framgång.

5. Föräldrainflytande

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Ett av förskolornas gemensamma prioriterade utvecklingsområde har varit att föräldrarna får vara med och påverka hur förskolan arbetar med deras barns utveckling och lärande. Detta mål har vi inte lyckats förbättra i den mån vi önskat på alla förskolor, då enbart 65 % (71 % 2016) av föräldrarna instämmer i påståendet. Över tid ser vi i enkätsvaren att det inte är ett entydigt resultat för de enskilda förskolorna, tvärtom varierar det år från år. Alla förskolor arbetar medvetet med att påverka föräldrarna att vara delaktiga och att komma med synpunkter på verksamheten. De inbjuds bland annat att ta del av Likabehandlingsplanen och återkoppla med synpunkter. Trots det varierar resultaten. Föräldraforum upplevs på någon förskola som ett sätt att skapa delaktighet medan man på en annan enhet menar att trots uppmuntran till föräldrar att vara delaktiga är intresset lågt. Diskussioner förs kring vad som kan göras för att få föräldrarna mer delaktiga. Föräldrar har i enkät till en förskola uttryckt att de har *”så stort förtroende för pedagogerna att de inte behöver vara delaktig utan litar på oss”*.

Utvecklingsområden:

Att förbättra kommunikationen och medvetandegöra föräldrarna vad det är de kan vara delaktiga i och påverka, både när det gäller det individuella barnets behov men även förskolans verksamhet som helhet behöver utvecklas. I den dagliga kontakten, på föräldramöte och på föräldraforum kan pedagogerna följa upp på vilket sätt föräldrarna vill engagera sig i verksamheten och vara lyhörda för förslag. Det behöver också klargöras för föräldrarna att samtidigt som de litar på pedagogerna önskar de, att föräldrarna är med och påverkar hur förskolan arbetar med barnens utveckling och lärande.

6. Organisation

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Varje förskola leds av en förskolechef med verksamhetsansvar. Föräldrarnas uppfattning att förskolan har en väl fungerande organisation är något lägre, 74 % (77 % 2016), än i fjol. Omorganisationer, hög personalomsättning, att inte få sitt barn placerat på en specifik avdelning, nya föräldrar som inte hunnit känna av organisationen är faktorer som kan vara några anledningar till resultatet. Schoolsoft är den informationskanal, utöver föräldraforum och föräldramöten, som används av både pedagoger och förskolechefer för att informera föräldrar i samband med bland annat omorganisation och när pedagoger börjar och slutar.

I enkäten instämmer 96 % (94 % 2016) av pedagogerna att de är väl förtrogna med vem som fattar beslut och vem som har ansvar för de olika delarna i verksamheten. Att flertalet förskolechefer befinner sig nära verksamheten bidrar till att personalen snabbt kan få återkoppling på frågor och att förskolechefen ser var styrkor respektive svagheter finns i organisationen. Förskolechefen ombesörjer att arbetslagen på förskolorna ges tid för reflektion, pedagogiska diskussioner och kollegialt lärande. Tid för Arbetsplatsträff (APT) avsetts, där syftet är att diskutera frågor som gäller medarbetarnas arbetssituation. Utbildningsnivån hos personalen är fördelad på 57 % (50 % 2016) förskollärare, 36 % (37 % 2016) pedagogisk personal och 7 % (13 % 2016) övrig personal.

Utvecklingsområden:

Kommunikation och information till föräldrarna är fortsatta utvecklingsområden för förskolorna. Det som behöver fortsätta utvecklas är *hur* kommunikation och information sker. Att tydligt och

kontinuerligt kommunicera organisationen med vårdnadshavarna om eventuella förändringar för att förekomma har betydelse.

Mötesstrukturen på förskolorna är överlag välfungerande men ett fortsatt område att arbeta med när det sker förändringar i en organisation. Kvalitetsprocesspärmen som arbetats fram av utvecklingsgruppen för förskolorna utifrån ett systematiska kvalitetsarbete är underlag med tydligt stöd kring vilka område som ska behandlas och genomföras under ett läsår för varje förskola.

7. Styrning och ledarskap

Förskolan är en politiskt styrd verksamhet som jobbar mot politiskt uppsatta mål. De styrdokument som berör förskolan är Skollagen (210:800), förordningar för förskola, samt de mål för förskolan som står i läroplanen för förskolan, Lpfö. Dessa finns att läsa på Skolverkets hemsida.

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

I den centrala utvecklingsgruppen för förskolan och förskolornas egen utvecklingsgrupp identifieras behoven. Förskolechefens uppdrag att leda, organisera och systematiskt arbeta fram god kvalitet i verksamheten är ett ständigt pågående arbete. Till sin hjälp har de utvecklingsgrupper, aretemeriterade pedagoger och teacher leaders, som med mandat från förskolechefen arbetar med olika ansvarsområden vilket innebär ansvar och delaktighet för pedagogerna. All personal i förskolan är *delaktiga i förskolans utveckling och systematiska kvalitetsarbete (SKA)*, där resultatet i år är 87 % (92 % 2016). Att resultaten i år är något lägre kan förklaras med ny ledning på några enheter och hög personalomsättning. Arbetet med att få personalen delaktig i det systematiska kvalitetsarbetet kräver struktur och tydlighet. Föräldrar som instämmer i att de *känner till förskolans mål* är 80 % (79 % 2016). De flesta förskolor är nu granskade av företaget Qstep. Granskningsprocessen innebär att all personal involveras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Utvecklingsområden:

Arbetet med att tydliggöra förskolans mål för föräldrarna, att konkretisera de som är prioriterade för förskolan, är ett fortsatt utvecklingsområde. De verktyg som används idag av förskolorna är verksamhetsloggen på Schoolsoft, läroplanstavlur, dokumentationsväggar och lärandesnuran. Föräldrarna får genom dessa ta del av hur förskolorna arbetar med bland annat språk, matematik, natur och teknik samt barnets sociala förmåga. Förskolechefens återkoppling till arbetslagen i samband med planering och kollegialt lärande ingår i det systematiska kvalitetsarbetet och är fortsatt viktigt i förskolans utvecklingsarbete. Forskningsanknuten litteratur och fortbildning ska också vara pågående inslag i verksamheterna för att utveckla den pedagogiska kvalitén.

8. Kommunikation

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Av föräldrarna anser 88 % (89 % 2016) att de får en god och kontinuerlig information om vad som händer på förskolan och att förskolan använder modern teknik för att informera om sin verksamhet, 86 % (82 % 2016). Kommunikationen med föräldrar sker övervägande i den dagliga kontakten då de lämnar och hämtar sina barn. Utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraforum är kontinuerligt inplanerade under ett år. Lärplattformen Schoolsoft är sedan snart två år implementerad i alla förskolor. Via verksamhetslogg och information i veckobrev och månadsbrev når förskolorna nu ut med information till föräldrarna på ytterligare ett sätt. Andra informationskanaler är mejl och sms. På förskolornas egna hemsidor presenterar varje förskola sin verksamhet.

Personalen anser överlag att de har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter vilket visas i enkätresultatet med 94 % (93 % 2016).

Förskolornas kontinuerliga kontakt med socialtjänsten och BVC har minskat något, i år till 60 % (66 % 2016). Upplevelsen tycks vara att man alltid får kontakt med respektive myndighet när behov finns.

Övriga tjänster som förskolorna har tillgång till varierar beroende på förskolans placering men de som beskrivs är biblioteksbesök, besök i närbutik, hos räddningstjänst och gymnasieskolan. Hos enskilda företag görs också studiebesök.

Utvecklingsområden:

Arbetet med att informera både "gamla och nya" föräldrar om Schoolsoft och att det är den informationskanal förskolorna främst använder sig av fortsätter. Olika forum att presentera Schoolsoft i är vid inskolning och föräldramöten. Kommunikationen med socialtjänst och BVC fungerar i nuläget då det alltid går att få kontakt med någon när behovet finns. Att etablera en kontinuerlig kontakt är gynnsamt ur ett förebyggande perspektiv för att få kunskap i att hantera situationer som uppstår i vardagen.

9. Kompetens

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Kompetensutveckling har hög prioritet på vår förskola och det finns en plan för min kompetensutveckling är två mål som varit prioriterade för alla förskolorna.

93 % (87 % 2016) av personalen på förskolorna har pedagogisk kompetens. Övergripande för all verksamhet är att tid för kompetensutveckling avsetts i samband med pedagogisk utvecklingstid, APT samt vid avdelningsplanering. En gemensam utvecklingsdag avsetts varje år för all personal i förskolorna. Innehållet planeras av förskolecheferna, utvecklingsgruppen för förskolan, utifrån ett gemensamt utvecklingsområde och behov. Det kollegiala lärandet får vid detta tillfälle stort utrymme då diskussioner förs i tvärgrupper mellan alla förskolor.

Kompetensutveckling sker utifrån verksamheternas och enskilda medarbetares behov kopplat till de mål som är framskrivna. Enskilda medarbetare delger genomförd kompetensutbildningen på gemensam utvecklingstid för att sprida kunskapen. Individuella utvecklingsplaner upprättas i samband med medarbetarsamtal.

Programmet Små Barns Lärande är ett exempel på kollegialt lärande mellan förskolorna då representanter från förskolorna presenterat hur de dokumenterar barns förändrade kunnande. Centralortens förskolor är uttagna övningsförskolor vilket inneburit att 11 pedagoger deltagit i handledarutbildning, som krävs för att handleda studenter, i Malmö högskolas regi. I den centralt inköpta utbildningen *Teckenspråk med inslag av tecken som stöd 7,5Hp* deltog 18 pedagoger från förskolan. Ceh, centrala elevhälsans insatser med handledning till personal ger också effekt i verksamheternas utvecklingsarbete. Habiliteringens utbildningserbjudande är alltid efterfrågade och ger stöd till personal och verksamhetsutveckling.

70 % (64 % 2016) av personalen anser att kompetensutveckling har hög prioritet på förskolan medan 67 % (65 % 2016) instämmer i att det finns en plan för min kompetensutveckling.

Förskolecheferna driver fortsatt ett medvetet arbete med ledarskap ut i organisationen, på alla nivåer. Utbildningen *Upplyftande ledarskap* har i år varit gemensam kompetensutbildning för alla förskolechefer. Familjen Helsingborg organiserar också årligen fortbildning riktad till förskolechefer.

Utvecklingsområden:

Det kollegiala lärandet har etablerats och är ett arbete som ska fortsätta utvecklas på alla nivåer i organisationen, mellan förskolorna och utifrån respektive förskolas behov. Kompetensutvecklingen ska utgå från förskolans långsiktiga utveckling som grundar sig på analys av organisationens och individens behov. Att i detta kunna erbjuda Areteutbildning och rekrytera lärarkandidater för att bibehålla hög kompetens är ett arbete vi är måna om att utveckla.

Forskning och vetenskap är och ska fortsatt vara knuten till förskolorna genom bland annat samarbete med högskolorna samt föreläsningar och litteratur med vetenskaplig förankring.

10. Resursutnyttjande

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

88 % (86 % 2016) av personalen svarar i år att de känner till hur förskolan nyttjar sina resurser.

Resursutnyttjande diskuteras på förskolorna, och att det bland annat innefattar personaltäthet, personalens kompetens, lokalernas och utemiljöns utformning, barn med annat modersmål än svenska, barn i behov av särskilt stöd samt barngruppens sammansättning och storlek. Personalen är delaktig i verksamhetens ekonomi och deltar då det planeras för eventuella investeringar. Arbetslagen har till stor del ansvar för den budget som fördelas ut till dem men det finns också någon som ansvarar för en helhetssyn när det gäller inköp av material för att förskolan ska hushålla med sina resurser. Flertalet förskolor har en bemanningsansvarig som har i uppdrag att dagligen se över att personalresurser nyttjas på bästa sätt utifrån verksamhetens behov. Personalen tar ansvar vid olika typer av frånvaro och hjälps åt för att lösa situationen.

Utvecklingsområden:

Att ännu mer fördjupat prata om resurser/ekonomi, och hur vi tar vara på resurserna, i alla delar av verksamheten som en naturlig del inför att fatta beslut.

11. Image

Nulägesbeskrivning för Svalöv:

Förskolorna har flera metoder för att informera om verksamheten och marknadsföra sig själv, bland annat i den dagliga kontakten med föräldrar, via Schoolsoft, på hemsidan, föräldrasamverkan, föräldramöte, utvecklingssamtal och genom visningar för föräldrar som ännu inte har förskoleplats. Personalens förmåga att samspela med föräldrarna för att få deras förtroende är en faktor som har betydelse. Ett professionellt bemötande där barns lärande och utveckling står i fokus och att föräldrarna upplever att de blir delaktiga i sitt barns vardag på förskolan påverkar synen de har på verksamheten. Miljön, både inne och ute, har också betydelse för förskolan och omvärldens syn på denna.

83 % (82 % 2016) av föräldrarna instämmer i att förskolan har ett gott rykte. På de förskolor det varit större personalomsättning eller omorganisation har föräldrar varit mer kritiska. Övriga föräldrasvar visar att föräldrar är nöjda med sitt barns förskola och att de kan rekommendera vänner att placera sina barn på förskolan.

Utvecklingsområden:

Förskolechefen har ansvar att tydliggöra för medarbetarna vilken inverkan de har på förskolans image, både i möte med föräldrar och med närsamhället i övrigt. Ett gemensamt förhållningsätt

påverkar omgivningens intryck, att agera professionellt och bemöta kritik sakligt och med gott omdöme är helt avgörande för detta resultat.

I samband med omorganisation och personalomsättning förekomma med information, för att minska oron hos föräldrar, genom att upprätta strategier inför framtida situationer kan utvecklas.

IV. Frågor över tid

I de Kvalitetsredovisningar som förskolorna gör årligen, har vi infogat följande frågor till pedagoger, barn och förälder, vilka ska återkomma varje år. Dessa kommer framöver att ge oss insikter om hur vårt förbättringsarbete och vår verksamhetsutveckling fortskrider över tid.

	2016	2017
Vår förskola har fokus på språk och kommunikation i alla situationer.	94 %	96 %
Vår förskola har fokus på matematik och naturvetenskap i arbetet med barnens lärande.	92 %	87 %
Jag tycker om att vara på förskolan.	96 %	95 %
Mitt barn trivs i förskolan.	95 %	94 %

Utvecklingsområden:

Förskolorna har övervägande goda resultat men påståendet, *mitt barn trivs i förskolan*, måste tas på allvar, analyseras och arbetas vidare med.

När en förälder upplever att barnet inte trivs på förskolan behöver personal och förskolechef vara lyhörda för synpunkterna och bemöta dem på ett professionellt och respektfullt sätt. I den dagliga kontakten med föräldrarna skapas relationer som har betydelse för barnets trivsel på förskolan. Arbetet med matematik och naturvetenskap behöver kommuniceras i verksamheterna. Arbetet med NT-utvecklarna har påbörjats på några förskolor och fortsätter med övriga, vilket förväntas kunna bidra till att en utveckling sker.

V. Tillbudsrapport

Alla förskolor sammanställer i sin Kvalitetsrapport de fall av tillbud, diskriminering och kränkande behandling som anmäls på förskolenheten under året. Tillbudsrapporterna behandlar mindre incidenter som sker på förskolorna och är inte lika omfattande som kränkingsanmälningar, vilka förskolorna är skyldiga att rapportera till huvudmannen enligt Skollagen (kap 6, § 10). Riktlinjer för anmälningar av kränkande behandling finns utarbetade i kommunen.

Förskola	Barn	Vuxna	Rapport till Losam
Björkhäll	10	0	10
Ekdungen	11	2	13
Billeberga/Tågarp	39	0	39
Teckomatorp	6	2	8
Svalövs tätort	95	25	120

Sammanfattning och slutsatser

Generellt sett har vi nöjda barn och föräldrar i våra förskolor. Den struktur och tydlighet som utvecklats i förskolorna med personal som är engagerad, professionell och medveten kring hur viktigt det är med trygghet och även goda förebilder som speglar sig i normer och värden har inverkan på utvecklingsarbetet. Det har inverkan på förskolornas rykte, vilket påverkar föräldrars val av förskola och även betydelse för rekrytering av personal.

Det kollegiala lärandet har etablerats i verksamheterna. På den enskilda förskolan, mellan förskolorna och i utvecklingsgruppen pågår diskussioner och observationer som bidrar till utveckling, både i verksamhet och hos personal. Med ett ledarskap som distribueras ut i verksamheten följer tydlighet och struktur vilket gagnar förskolornas systematiska kvalitetsarbete. Utmaningen är att förvalta det som hittills arbetats fram och att både hålla kvar och utveckla kvalitén.

En utmaning är den personalomsättning som sker i perioder vilket kan leda till oro och ibland med negativa föräldrareaktioner. Här behöver vi utveckla planer för att möta liknande situationer.

Kommungemensamma utvecklingsområden

Utvecklingsgrupp Förskola är en kommunövergripande arbetsgrupp som jobbar med utvecklingsfrågor för hela den kommunala förskoleverksamheten. Denna grupp har kommit fram till ett antal utvecklingsområden vilka kommer att vara i fokus under läsåret 2017-18. Metoderna ska utarbetas lokalt.

Förskolorna ska utveckla former för barns delaktighet i förskolan.

Förskolorna ska prova och uppdatera planer och metoder för kompetensutveckling

Förskolorna ska utveckla formerna för hur föräldrarna kan påverka förskolans arbete med barnens utveckling och lärande och möjligheten för delaktighet i förskolans utvärdering och förbättring av förskolan.

Förskolorna ska aktivt arbeta med att aktualisera forskningsrön för att få en verksamhet som vilar på vetenskaplig grund.

Utöver ovanstående utvecklingsområde arbetar varje förskola med lokalt prioriterade mål som finns att läsa i respektive förskolas kvalitetsrapport.